

Eind October 2016

Beste Vrienden,

Mijn terugtocht naar Kisumu was spannend tot het laatste moment. Vier dagen voor mijn vertrek bleek ik nog pus onder een teennagel te hebben, en twee dagen voor mijn vertrek diende zich een ontstoken kies aan. Voeg daarbij een flinke verkoudheid plus paardemiddelen van te hulp-schietende medici. Eenmaal op weg was ik echter als rolstoel-passagier de lieveling van het luchtvaartpersoneel. Ik ben een dagje overgebleven in ons huis te Nairobi; om te gewinnen heb ik daar op de TV een bende Kenianen urenlang door Amsterdam zien rennen. En daarna was er een bezeten tele-evangelist die zijn duizendkoppig publiek aanspoorde om hun opgespaarde giftigheid uit te braken; nou, dat hoef je ze hier geen twee keer te zeggen; maar het was geen gezicht.

Immiddels moet ik aan iedereen in Kisumu vertellen hoe het in Nederland is. Het weer, ja; 15 tot 17 dus, maar soms ook wel 6; regen niet meer dan 2; gelukkig zelden geel. We hebben hier in de huiskamer een metertje aan de wand. Het wijst aan: binnentemperatuur 30,02; buitentemperatuur 32,3. Op de grond lopen een paar beestjes; ze wonen hier. Immigranten? Of ben ik de immigrant?

Ik heb genoten van mijn verlof. Er is uitstekend voor mij gezorgd. Mijn gezondheid is redelijk; maar mijn actie-radius is wel beduidend ingekrompen. Ik ervaar het proces van ouder-worden als een soort van indampen. Op zich kan dat wel weer tot resultaten leiden. Als je wijn indampt krijg je cognac. Maar in Nederland is dat veel minder te merken dan hier in Afrika. Hier hebben oude mensen een functie. Ze zijn de schatkamer van oude verhalen, van opgedane wijsheid en een bron van raad. In Europa heeft de oude mens eigenlijk geen functie meer. De ouderdom mag vooral op lauweren rusten, en heeft verder niets meer bij te dragen. Als oude mens ben je hulpbehoevend en klaar met je leven. Alle reden dus om op te stappen. Ik moet hier eens een beetje meer over nadenken, om te zien hoe wij op dit punt wat van de Afrikanen kunnen leren.

Ik ben weer begonnen met mijn model-tekenlessen op de Art School. Er zijn drie dingen waar de studenten vaak moeite mee hebben. Ten eerste: met perspectief. Ten tweede: als ergens een lange lijn begint, die dan achter iets anders verdwijnt en daarna verderop weer zichtbaar wordt, dan laten ze vaak dat tweede deel niet aansluiten op het eerste. Ten derde: duidelijk maken dat er onder een kledingstuk een lichaamsdeel schuil gaat.

De Indiers van Kisumu vieren momenteel hun nieuwjaarlijkse Diwalifeest met donderende salvo's vuurwerk, urenlang 's avonds. We hebben een Oegandese zuster op bezoek; toen gisteravond het geknal losbarstte dacht ze dat het een aanval van terroristen was; ze is toen uit voorzorg maar onder haar bed op de vloer gaan slapen.

Heel veel groeten en tot de volgende keer.

Hans